

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_RZT;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 5 z dnia: 2025.06.16	
PRACOWNIA ZGODNOŚCI TKANKOWEJ		Strona	Liczba załączników
		1 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

I. Cel procedury

Celem niniejszej procedury jest określenie zasad transportu materiału do badań laboratoryjnych wykonywanych w Pracowni Zgodności Tkankowej Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” (IPCZD).

Przestrzeganie zasad transportu materiału do badań laboratoryjnych służy wyeliminowaniu błędów przedlaboratoryjnych wynikających z niewłaściwego transportowania i czasu przechowywania próbek w punktach pobierania.

Przestrzeganie zasad transportu zapobiega ekspozycji zawodowej pracownika.

II. Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje osoby transportujące materiał do badań laboratoryjnych bezpośrednio oraz osoby wysyłające materiał pocztą pneumatyczną z poszczególnych komórek organizacyjnych zlecających wykonanie badania w Pracowni Zgodności Tkankowej, pracowników Pracowni Zgodności Tkankowej, pracowników Działu Centralnej Sterylizacji i Dezynfekcji, pracowników Działu Zarządzania Infrastrukturą oraz zleceńodawców z zewnątrz.

III. Opis postępowania

- Każdą próbkę materiału biologicznego należy traktować ze szczególną ostrożnością, jako materiał potencjalnie zakaźny.
- Odnotowanie na skierowaniu daty i godziny pobrania materiału do badań i przekazanie do transportu kończy proces pobierania materiału a rozpoczyna proces przekazania materiału do transportu.
- Materiał biologiczny dostarczany jest do Pracowni Zgodności Tkankowej od poniedziałku do piątku w godzinach pracy: 8:00-15:35. W wyjątkowych sytuacjach, podczas pracy na wezwanie, zleceńodawca ustala z zleceńobiorcą dokładny czas i sposób dostarczenia materiału biologicznego. Więcej informacji można uzyskać pod numerem telefonu Pracowni Zgodności Tkankowej: tel. 22 815 **19 35** lub 22 815 **19 32**.
- Nie należy przetrzymywać pobranego materiału biologicznego w miejscu pobrania, należy dostarczyć go bezpośrednio po pobraniu do Pracowni Zgodności Tkankowej, zwłaszcza materiału na wykonanie próby krzyżowej, płynów tkankowych czy szpiku kostnego.
- W przypadku konieczności przetrzymania materiału na miejscu pobrania, pobrania poza godzinami pracy, możliwe jest przechowanie materiału nie dłużej niż 24 godziny w temperaturze pokojowej (15-25°C). Nie wolno schładzać, ani zamrażać próbek.
- Transport materiału biologicznego za pomocą poczty pneumatycznej dostępnej w IPCZD:
 - Próbki transportowane za pomocą poczty pneumatycznej należy umieścić w specjalnym jednorazowym woreczku CE IVD, oznaczonym „materiał zakaźny” i szczelnie zamknąć.
 - Pojemniki z próbkami materiału biologicznego pobranego w systemie otwartym (płyny z jam ciała, węzły chłonne, śledziona) należy szczelnie zamknąć i dodatkowo umieścić w dodatkowym szczelnie zamykanym opakowaniu foliowym przeznaczonym do transportu materiału do badania laboratoryjnego opatrzonym opisem „Materiał zakaźny”.
 - Materiał biologiczny jednego pacjenta należy umieścić w jednym woreczku CE IVD.
 - Do każdego materiału biologicznego musi być dołączone prawidłowo wypełnione zlecenie na badanie i włożone do bocznej kieszonki woreczka.

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_RZT;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 5 z dnia: 2025.06.16	
PRACOWNIA ZGODNOŚCI TKANKOWEJ		Strona	Liczba załączników
		2 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

- E. Szczelnie zamknięty woreczek zawierający materiał do badania oraz dołączone zlecenie owinać w folię bąbelkową i tak zabezpieczony materiał włożyć do pojemnika pocztowego przeznaczonego do transportu pocztą pneumatyczną.
- F. Próbkę, którym nie towarzyszy odpowiednie zlecenie, nie zostaną przyjęte do badania przez Pracownię Zgodności Tkankowej i zostaną odesłane do zleceniodawcy.
- G. Adres wysyłkowy poczty pneumatycznej do Pracowni Zgodności Tkankowej ISPP #101.
- H. Materiał do badań laboratoryjnych wysyłać pocztą pneumatyczną tylko i wyłącznie osoby przeszkolone, wskazane przez kierowników jednostek organizacyjnych.
- I. Jeżeli po odebraniu pojemnika w Pracowni Zgodności Tkankowej pracownik stwierdzi, że w czasie transportu doszło do zabrudzenia woreczka jednorazowego materiałem biologicznym, odbiorca opróżnia zawartość pojemnika i utylizuje materiał biologiczny zgodnie z Zarządzeniem dyrektora Instytutu „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, wykonuje dezynfekcję pojemnika pocztowego, nawet gdy nie nosi on widocznych śladów zanieczyszczeń, np. za pomocą chusteczek nasączonych preparatem biobójczym i odsyła pusty, zdezynfekowany pojemnik do nadawcy. Zleceniobiorca bezzwłocznie zawiadamia o tym fakcie zleceniodawcę i ustala z nim dalsze postępowanie.
- J. W przypadku zanieczyszczenia pojemnika poczty pneumatycznej materiałem biologicznym, zleceniobiorca wycofuje pojemnik z użytkowania i przekazuje do dezynfekcji do Działu Centralnej Sterylizacji i Dezynfekcji. Z uwagi na konieczność zatrzymania i przeprowadzenie dezynfekcji instalacji poczty pneumatycznej, Zleceniobiorca powiadamia w takim przypadku administratora poczty pneumatycznej pod numerem telefonu 16-04, a w godzinach dyżurowych (po godzinie 15:35 oraz w dni świąteczne i wolne od pracy) Centralną Dyspozytornię pod numerami telefonu 14-55, 14-88.

7. Transport materiału biologicznego przez gońca na terenie IPCZD:

- A. Próbkę materiału biologicznego transportowane przez gońca umieścić w statywie i przenosić w pojemniku szczelnie zamykanym i oznaczonym „materiał zakaźny”.
- B. Pojemniki z próbkami materiału biologicznego pobranego w systemie otwartym (płynny z jam ciała, węzły chłonne, śluzowa) należy szczelnie zamknąć i najlepiej transportować w pozycji pionowej w dodatkowym szczelnie zamykanym opakowaniu foliowym przeznaczonym do transportu materiału do badania laboratoryjnego z opisem „Materiał zakaźny”.
- C. Do każdego materiału biologicznego musi być dołączone odpowiednie zlecenie na badania laboratoryjne.
- D. Bez zlecenia na badanie materiał nie zostanie przyjęty do badania przez Pracownię Zgodności Tkankowej i odesłany do zleceniodawcy.
- E. Materiał do badań laboratoryjnych transportują tylko i wyłącznie osoby przeszkolone, wskazane przez kierowników jednostek organizacyjnych
- F. W przypadku uszkodzenia opakowania przeznaczonego do transportu materiału do badania laboratoryjnego lub indywidualnej próbki materiału biologicznego przeznaczonego do badania laboratoryjnego, do którego doszło na terenie IPCZD, w celu minimalizacji skutków skażenia należy wezwać serwis sprzątający – interwencyjny: tel. 17-46. Przeprowadzenie dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonej materiałem biologicznym

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_RZT;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 5 z dnia: 2025.06.16	
PRACOWNIA ZGODNOŚCI TKANKOWEJ		Strona	Liczba załączników
		3 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

realizowane jest w oparciu o instrukcję „Postępowanie w przypadku zanieczyszczenia powierzchni materiałem biologicznym „stanowiącą załącznik nr 11 polecenia wewnętrznego nr 12/22 z dnia 19 lipca 2022 roku zastępcy dyrektora ds. klinicznych Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania przeciwepidemicznego w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”.

- G. W przypadku, gdy pracownik transportujący materiał do badania laboratoryjnego uległ ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny, należy postępować zgodnie z instrukcją „Postępowanie po ekspozycji zawodowej na materiał potencjalnie zakaźny” stanowiącą załącznik nr 6 polecenia wewnętrznego nr 12/22 z dnia 19 lipca 2022 roku zastępcy dyrektora ds. klinicznych Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania przeciwepidemicznego w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”.

8. Transport materiału biologicznego spoza IPCZD przez kuriera:

- Próbki materiału biologicznego wymagające transportu w temperaturze pokojowej (15-25°C) należy podwójnie zabezpieczyć: włożyć materiał biologiczny do szczelnie zamykanego woreczka foliowego, następnie owinąć woreczek w folię bąbelkową lub inny materiał izolujący próbkę od temperatury z zewnątrz (niezależnie od pory roku), następnie włożyć do kolejnego woreczka foliowego szczelnie zamykanego i oznaczonego „materiał zakaźny”. Do tak zabezpieczonego materiału biologicznego należy dołączyć prawidłowo wypełnione Zlecenie, umieścić w styropianowym pudełku przeznaczonym do transportu materiału biologicznego i dokładnie zakleić wieko taśmą klejącą.
- Próbki materiału biologicznego wymagające transportu w obniżonej temperaturze należy podwójnie zabezpieczyć: włożyć materiał biologiczny do szczelnie zamykanego woreczka foliowego, następnie owinąć woreczek w folię bąbelkową lub inny materiał izolujący próbkę od temperatury z zewnątrz (niezależnie od pory roku), następnie dołączyć skierowanie i włożyć do kolejnego woreczka foliowego szczelnie zamykanego i oznaczonego „materiał zakaźny”. Tak zabezpieczony materiał biologiczny należy umieścić w styropianowym pudełku przeznaczonym do transportu materiału biologicznego i włożyć kilka zamrożonych wkładów chłodzących. Dokładnie zakleić wieko taśmą klejącą.
- Próbki materiału biologicznego wymagające transportu w warunkach zamrożenia należy umieścić w szczelnym woreczku foliowym i umieścić w styropianowym pudełku wypełnionym suchym lodem. Wieko pudełka dokładnie zakleić taśmą klejącą. Dołączyć zlecenie umieszczone w kopercie i woreczku foliowym do pudełka z materiałem biologicznym przez przyklejenie go taśmą klejącą.
- Tak przygotowane paczki dokładnie zaadresować, aby kurier jak najszybciej mógł dostarczyć materiał: Instytut-Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka, Al. Dzieci Polskich 20; 04-730 Warszawa, Pracownia Zgodności Tkankowej, budynek A, wysoki parter, pokój 32A.
- Przesyłając próbki do badań za pomocą poczty kurierskiej należy zamówić usługę, która nie przekroczy 24h od momentu pobrania materiału do momentu dostarczenia paczki do Pracowni Zgodności Tkankowej.

9. Dopuszczalny czas transportu materiału do badań laboratoryjnych oraz dopuszczalny zakres temperatury transportu wynosi:

- Próbki krwi obwodowej pełnej, szpiku kostnego, płynów tkankowych należy transportować w warunkach temperatury pokojowej (15-25°C), przez czas nie dłuższy niż 24 godziny. **Nie wolno schładzać, ani zamrażać próbek.**

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_RZT;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 5 z dnia: 2025.06.16	
PRACOWNIA ZGODNOŚCI TKANKOWEJ		Strona	Liczba załączników
		4 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

- B. Próbkę surowicy należy transportować w warunkach zamrożenia (temperatura nie wyższa niż -4°C), w suchym lodzie przez czas nie dłuższy niż 48 godzin.
- C. Materiał biopsyjny należy transportować w lodówce/ w warunkach chłodniczych (2-4°C) przez czas nie dłuższy niż 24 godziny.
10. Z chwilą przyjęcia zlecenia i materiału biologicznego przez pracownika Pracowni Zgodności Tkankowej proces transportu zostaje zakończony.

IV. Dokumenty powiązane i przywołane

- PX_RZT;QP1 – Zlecenie badań laboratoryjnych.
- PX_RZT;QP2 – Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.
- Instrukcja: Zasady bezpiecznego użytkowania szpitalnego systemu poczty pneumatycznej.
- Polecenie wewnętrzne nr 12/22 z dnia 19 lipca 2022 roku zastępcy dyrektora ds. klinicznych Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania przeciwepidemicznego w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”.
- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2125) zarządzenia wykonawcze do w/w ustawy
- Zarządzenie nr 19/25 z dnia 18 marca 2025r. dyrektora Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka"
- PII;QP1;FP3 – Formularz potwierdzenia zapoznania z procedurą.

V. Wdrożenie procedury do stosowania

- Kierownicy komórek organizacyjnych IPCZD objętych zakresem stosowania procedury, zobowiązani są do zapoznania z treścią procedury podległych pracowników i nadzoru nad przestrzeganiem przez nich zawartych w niej zapisów. Kierownik komórki jest odpowiedzialny za przekazanie kopii listy zapoznanych z procedurą pracowników do Pracowni Zgodności Tkankowej.
- Sekcja Wsparcia Pracy Klinicznej jest odpowiedzialna za przesłanie zleceniodawcom zewnętrznym pisma informującego o zamieszczeniu na stronie internetowej IPCZD aktualnych procedur wraz ze wzorem oświadczenia dotyczącego zapoznania pracowników z mającymi zastosowanie procedurami. Zleceniodawcy zewnętrzni po zapoznaniu personelu z treścią procedury, są zobowiązani do odesłania podpisanego oświadczenia, o którym mowa w niniejszym punkcie. Sekcja Wsparcia Pracy Klinicznej jest odpowiedzialna za przekazanie kopii ww. oświadczenia do Pracowni Zgodności Tkankowej.
- Pracownicy Pracowni Zgodności Tkankowej fakt zapoznania się z niniejszą procedurą i zobowiązania do jej przestrzegania potwierdzają podpisem na formularzu potwierdzenia zapoznania z procedurą PII;QP1;FP3.

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_RZT;QP3	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	TRANSPORT MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 5 z dnia: 2025.06.16	
PRACOWNIA ZGODNOŚCI TKANKOWEJ		Strona	Liczba załączników
		5 z 5	0
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

Aktualizował:	Sprawdził:	Sprawdził:	Sprawdził:	Sprawdził (pod kątem formalnym):	Zatwierdził:
Starszy Asystent-Diagnosta Laboratoryjny	Kierownik Pracowni Zgodności Tkankowej	Kierownik Sekcji Wsparcia Pracy Klinicznej	Z-ca Dyrektora ds. Klinicznych	Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością	Dyrektor IPCZD
mgr Aneta Rękawek	dr hab. n.med. Barbara Piatosa, prof. IPCZD	mgr Dagmara Gluch	prof. dr hab. n. med. Bożenna Dembowska-Bagińska	mgr inż. Anna Barańska	dr n. med. Marek Migdał
Data 26.05.2025	Data 26.05.2025	Data 30.05.2025	Data 09.06.2025	Data 10.06.25	Data 10.06.25
Podpis i pieczęć mgr Aneta Rękawek	Podpis i pieczęć dr hab. n.med. Barbara Piatosa	Podpis i pieczęć mgr Dagmara Gluch	Podpis i pieczęć prof. dr hab. n. med. Bożenna Dembowska-Bagińska	Podpis i pieczęć mgr inż. Anna Barańska	Podpis i pieczęć dr n. med. Marek Migdał